

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4Csp/79/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118378935
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:6118378935.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., IČO:47 967 692, Vajnorská 10645/100A, 831 04 Bratislava-Nové Mesto, proti žalovanému: L. K., I.. XX.XX.XXXX, B. XXX, o zaplatenie 835,46 eur s prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyni n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 10.11.2018 žalobkyňa podala na Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný na konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej už len „zákon o upomínacom konaní“ a „upomínací súd“) návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým v jeho konečnej úprave podaním zo dňa 25.03.2019 sa domáha na žalovanom zaplatenia 835,46 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 835,46 eur od 29.12.2012 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že dňa 20.11.2006 bola medzi Poštovou bankou a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka zmluva o úvere č. 6060673106, súčasťou ktorej sú všeobecné obchodné podmienky a obchodné podmienky banky pre úver. Na základe tejto úverovej zmluvy banka poskytla žalovanému úver vo výške 995,82 eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky s lehotou splatnosti tej ktorej splátky dohodnutou v zmluve. V dobe od uzatvorenia zmluvy o úvere do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalovaný splnil svoj záväzok len čiastočne. Jednotlivé splátky úveru a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“, resp. v zozname platieb, ak boli poukázané po vystavení tejto istiny. Podľa všeobecných obchodných podmienok a obchodných podmienok banky pre úver banke z dôvodu omeškania žalovaného s platením splátok vznikol nárok požadovať od žalovaného predčasné splatenie celého pohľadávky zo zmluvy o úvere naraz, vrátane jej príslušenstva. Banka si toto právo uplatnila výzvami na úhradu dlžnej sumy adresovanými žalovanému, následkom ktorých sa celá pohľadávka spolu s jej príslušenstvom stala predčasne splatnou. Zosplatenú pohľadávku žalovaný napriek výzvam neuhradil.

3. Pohľadávka Poštovej banky a.s. voči žalovanému spolu so všetkými právami s ňou spojenými bola na žalobkyňu postúpená nasledovnými zmluvami: zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.05.2009 uzavretou medzi Poštovou bankou a.s. a spoločnosťou BENCONT INVESTMENTS s.r.o., (poradové číslo pohľadávky 3710), zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2014 uzavretou medzi spoločnosťou BENCONT INVESTMENTS s.r.o., a spoločnosťou BENCONT COLLECTION a.s. ako žalobkyňou (poradové číslo pohľadávky 2462). Uvedené zmluvy o postúpení pohľadávky preukazujú aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne v konaní.

4. O pohľadávke uplatnenej v konaní proti žalovanému rozhodol už rozhodcovský súd rozsudkom zo dňa 27.08.2010 sp.zn. WHBO110172, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.09.2010 a vykonateľnosť dňa 28.09.2010. Dňa 30.03.2015 bol na podklade tohto rozhodcovského rozsudku podaný návrh na vykonanie exekúcie. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi zamietol. Pri zrušení rozhodcovského rozsudku alebo zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie alebo zastavení exekučného konania sa pre veriteľa znemožňuje vynútiteľnosť plnenia voči dlžníkovi na základe rozhodcovského rozsudku. Preto aj v danej veci, kedy súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, žalobkyni ako veriteľovi nemožno odoprieť súdnu ochranu jej práva voči žalovanému ako dlžníkovi v konaní pred všeobecným súdom, vedenom po ukončení exekučného konania. Poukázal na konkrétnu súdnu judikatúru v tomto smere.

5. Ako dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností žalobkyňa v žalobe označila a spolu so žalobou predložila listiny označené ako „Zmluva o úvere“, „Obchodné podmienky pre úver“, „Všeobecné obchodné podmienky“, písomné výzvy na úhradu dlžnej sumy s poštovými podaciami hárkami, „Aktuálny stav úveru“, zoznam platieb, zmluvy o postúpení pohľadávky a rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 27.08.2010 sp.zn. WHBO110172.

6. Dňa 02.04.2019 upomínací súd vydal vo veci platobný rozkaz sp.zn. 31Up 1037/2018, ktorým uložil žalovanému povinnosť v súlade so žalobnou žiadosťou. Tento platobný rozkaz sa upomínaciu súdu nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk. Podľa relácii poštového doručovateľa žalovaný poštovou zásielku na adrese B. XXX, T. N., kde podľa Registra obyvateľov SR je prihlásený k trvalému pobytu od 27.02.2006 doposiaľ, opakovane v odbernej lehote nevyzdvihol. Podľa šetrenia OO PZ v Spišskej Belej v čase doručovania sa zdržiaval v Bratislave, kde pracoval. Žalobkyňa na oznámenie upomínacieho súdu o nedoručení platobného rozkazu navrhla podľa § 10 ods. 1 zákona o upomínacom konaní pokračovanie v konaní na súde miestne príslušnom podľa Civilného sporového poriadku. Tým podľa § 10 ods. 3 zákona o upomínacom konaní došlo zo zákona k zrušeniu platobného rozkazu v celom rozsahu. Dňa 30.08.2019 spis bol doručený Okresnému súdu Kežmarok na ďalšie konanie.

7. Podaním zo dňa 27.01.2020 súd v záujme predvídateľnosti súdneho rozhodnutia oznámil zástupcovi žalobkyne predbežné právne posúdenie sporu tak, že žalobu z dôvodu nepreukázania vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v spore (nepreukázania splnenia osobitných zákonných podmienok postúpenia pohľadávky bankou stanovených v § 92 ods. 8 zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov), a z dôvodu premlčania práva vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 54a Občianskeho zákonníka) považuje v celom rozsahu za nedôvodnú. Žalobkyňu súčasne vyzval, aby v prípade, ak na podanej žalobe trvá, doplnila skutkové tvrdenia a predložila dôkazy na preukázanie svojej aktívnej legitímácie v konaní. Podaním doručeným súdu dňa 04.02.2020 žalobkyňa oznámila, že na podanej žalobe v celom rozsahu trvá. S poukazom na niektoré rozhodnutia súdov a dôvodovú správu k zákonu č. 483/2001 Z. z. o bankách argumentovala, že účelom právnej úpravy obsiahnutej v § 92 ods. 8 tohto zákona nie je úprava osobitných podmienok pre postúpenie pohľadávky bankou na iné subjekty, ale úprava výnimiek z bankového tajomstva. Vo vzťahu k ust. § 54a Občianskeho zákonníka poukázala na deň, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z. z., ktorým toto ustanovenie bolo do Občianskeho zákonníka zavedené, a ust. § 879v Občianskeho zákonníka, podľa ktorého konania začaté pred účinnosťou zákona č. 343/2018 Z. z. sa dokončia podľa doterajších predpisov. Argumentovala, že žaloba bola na upomínací súd podaná dňa 10.11.2018, teda pred dňom účinnosti zákona č. 343/2018 Z. z.

8. Uznesením zo dňa 06.05.2020 č. k. 4Csp 79/2019-139 tunajší súd v rámci prípravy pojednávania vyzval žalovaného podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku na vyjadrenie k žalobe a jej prílohám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie spolu so žalobou a jej prílohami boli žalovanému doručené do vlastných rúk dňa 04.07.2020. Žalovaný na výzvu súdu v stanovenej lehote, a ani neskôr, nereagoval.

9. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 05.03.2021 bez prítomnosti oboch sporových strán, ktoré boli na pojednávanie riadne a včas predvolané. Žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 26.02.2021 navrhla, aby súd vec prejednal a rozhodol na základe listinných dôkazov v jej neprítomnosti. Žalovaný svoju neúčast' neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval. Súd na

pojednávani vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu z dôvodu nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore zamietol. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

10. Žalovaný nepoprel a súd na základe dokazovania vykonaného v celom rozsahu návrhov strán nemal dôvodné pochybnosti o skutočnostiach tvrdených žalobkyňou v konaní, a to že dňa 20.11.2006 žalovaný uzavrel s Poštovou bankou a.s., Prievozská 2/B, 821 09 Bratislava, IČO: 31 340 890, (ďalej len „Poštová banka a.s.“) zmluvu o úvere vedenú bankou pod č. zmluvy 6060673106 (ďalej už len „zmluva o úvere“), že na základe tejto zmluvy o úvere Poštová banka a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 30 000,- Sk (995,82 eur), a že žalovaný sa úver spolu s nákladmi spojenými s jeho poskytnutím zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach. Podľa listiny „Aktuálny stav úveru....“ peňažné prostriedky vo výške 30.000,- Sk boli žalovanému poskytnuté dňa 20.11.2006, tzn. v deň uzavretia zmluvy o úvere. Zmluva o úvere obsahuje nasledujúce parametre úveru: „Celková výška nákladov na poskytnutý úver 13.625,68,- Sk, „Počet pravidelných mesačných splátok 50“, „Výška mesačnej splátky 953,-Sk“, „Dátum prvej platby 20.12.2006“, „Dátum každej ďalšej splátky k 20.dňu v mesiaci“ a „RPMN v % 20,74“.

11. Žalovaný tiež nepoprel a súd nemal dôvodné pochybnosti ani o skutočnosti, že žalovaný dohodnuté mesačné splátky riadne a včas neplatil. Podľa listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu: 14.05.2009“, časť „Zaplatené splátky“ žalovaný v období od 20.12.2006 do 14.05.2009 zaplatil celkom 14 splátok po 953,- Sk, poslednú dňa 03.03.2008, celkom spolu 13.342,- Sk (442,87 eur), z čoho banka na istinu úveru započítala 4.831,15- Sk (160,36 eur). Podľa zoznamu platieb dňa 28.12.2012 žalovaný zaplatil ešte jednu platbu vo výške 30 eur, ktorá bola započítaná na poplatky. O riadnom neplatení dohodnutých splátok žalovaným svedčia aj ďalšie listiny predložené žalobkyňou, a to výzvy na zaplatenie peňažného dlhu.

12. Podľa listiny označenej ako „Výzva na splatenie úveru s príslušenstvom“ datovanej dňom 19.06.2008 a poštovej doručky banka žalovanému poštou zaslala list, ktorým mu oznámila, že z dôvodu podstatného porušenia ustanovení zmluvy o úvere poskytnutý úver sa k 19.06.2008 stáva predčasne splatným, a žalovaného vyzvala na zaplatenie celkom 28.588,77 Sk (948,97 eur) do 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia listu. Podľa poštovej doručky zásielka bola žalovanému doručená dňa 27.06.2008.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci, tzn. 20.11.2006 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa znenia cit. ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v čase uzavretia zmluvy v prejednávanej veci zmluva o úvere uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ako zmluvný typ výslovne nespada pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy (a to až do 31.11.2007). Podľa ustálenej súdnej judikatúry pri výklade tohto ustanovenia však nemožno vychádzať z gramatického výkladu, ktorým by bolo možné dospieť k nesprávnemu záveru, že ochrana spotrebiteľa mala v tom čase svoje miesto len u zmlúv upravených v 8. časti Občianskeho zákonníka. Je potrebné rešpektovať skutočnosť, že táto právna úprava bola implementáciou smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Predmetná smernica definuje spotrebiteľskú zmluvu ako zmluvu uzatvorenú medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, bez akéhokoľvek určenia zmluvných typov, ktoré môžu mať povahu spotrebiteľskej zmluvy. Podľa smernice každá zmluva upravená zákonom (aj nepomenovaná) môže byť spotrebiteľskou zmluvou, ak vykazuje znaky určené smernicou, tzn. ak

bola uzatvorená medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. Preto súd zmluvu o úvere v danej veci, na základe ktorej banka úver žalovanému poskytla nepochybne v rámci svojej obchodnej činnosti a žalovaný podľa obsahu zmluvy a všetkých okolností, ktoré vyšli vo veci najavo, zmluvu uzavrel ako fyzická osoba- nepodnikateľ, tzn. spotrebiteľ, považoval za zmluvu spotrebiteľskú (porovnaj napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 157/2012 zo dňa 05.02.2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co 79/2017 z 21.02.2018 a pod.).

18. Závazkovoprávny vzťah, z ktorého plnenie je predmetom tohto konania, teda vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere, a to spotrebiteľskej zmluvy o úvere uzavretej Poštovou bankou a.s., teda z tzv. spotrebiteľskej zmluvy o bankovom úvere. Žalobou sa plnenia z tejto zmluvy o bankovom úvere nedomáha banka ako pôvodný veriteľ, ale žalobkyňa, a to s tvrdením, že pohľadávku nadobudla od banky na základe zmlúv o postúpení pohľadávok uzavretých dňa 18.05.2009 a 15.12.2014. Preto sa súd skôr, ako pristúpil k posúdeniu dôvodnosti samotného právneho základu a výšky uplatneného nároku, zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore. Podľa ustálenej súdnej judikatúry vyriešenie otázky aktívnej (alebo pasívnej) vecnej legitímácie je povinnosťou súdu vždy bez ohľadu na námietky a postoj druhej sporovej strany, teda z úradnej povinnosti (ex officio). Porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co 83/2017 zo dňa 27.03.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 101/2017 zo dňa 09.05.2018, podľa ktorých: „Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex officio viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/201427)“.

19. Súd dokazovaním vykonaným v celom rozsahu navrhovanom žalobkyňou (žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol) prijal záver, že žalobkyňa svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní nepreukázala. Žalobkyňa nepreukázala, že by došlo k platnému postúpeniu bankovej pohľadávky voči žalovanému na ňu. Preto súdu neostávalo nič iné, iba tak, ako to v záujme predvídateľnosti súdneho rozhodnutia žalobkyne aj v rámci predbežného právneho posúdenia sporu oznámil, žalobu v celom rozsahu pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne zamietnuť. K nepreukázaniu aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní súd bližšie udáva:

20. Podľa 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

21. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

22. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

23. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

24. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá a druhá veta zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Zákon o bankách“) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením

čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

25. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorá podlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska, a ktorej základné právne postavenie upravuje Zákon o bankách. Podľa § 2 Zákona o bankách banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú.v. EÚ L 176, 27.6.2013), a ktorá má bankové povolenie. Inú právnu formu banky tento zákon zakazuje. Banka môže bankové činnosti vykonávať iba na základe bankového povolenia podľa osobitného predpisu (Čl. 4 ods. 1 bod 42 nariadenia (EÚ) č. 575/2013) a v rozsahu a za podmienok uložených týmto povolením alebo ustanovených zákonom a osobitnými predpismi (napr. § 12 až 34 zákona č. 747/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

27. V uvedenom kontexte je potrebné posudzovať aj činnosť banky spočívajúcu v postupovaní bankových pohľadávok, v danom prípade aj v kontexte s ochranou žalovaného ako spotrebiteľa. Všeobecnú právnu úpravu postúpenia pohľadávky, ktorá sa vzťahuje aj na banky, obsahuje Občiansky zákonník v cit. ust. § 524 a nasl. Tieto všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka pre postúpenie pohľadávky vyžadujú vždy písomnú formu. Súčasne stanovujú, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripúšťa, aby osobitné predpisy upravili osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Takýmto osobitným predpisom je o.i. aj Zákon o bankách, ktorý v cit. ust. § 92 ods. 8 upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno postúpiť bankovú pohľadávku buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané). Preto postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom, a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Na absolútnu neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka je súd povinný prihliadať aj bez námietky, z úradnej povinnosti (ex offa).

28. Súd sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalobkyne, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s podmienkami postúpenia pohľadávky bankou na iný subjekt, ale že sa týka len problematiky bankového tajomstva. Tu súd poukazuje na aktuálny rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.04.2018 sp. zn. 1Cdo 147/2017 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 60/2018, podľa ktorého: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon... v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade zákona o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka...následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.“

29. Súd tu tiež poukazuje napr. aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2018 sp. zn. 7Cdo 26/2017, podľa ktorého: „...podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu v prejednávanej veci než tú, že podmienky § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka svoju pohľadávku postúpiť inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).“ Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 18Co 44/2016 zo dňa 18.01.2017 konštatuje v tejto otázke už vcelku ustálenú jednotnú rozhodovaciu súdnu prax. Obdobne aj v rozsudkoch sp. zn. 17Co 139/2017, sp. zn. 2Co 28/2016, sp. zn. 8Co 75/2016, sp. zn. 7Co 75/2016, 16Co 1/2016, a ďalších.

30. Cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách definuje niekoľko podmienok pre postúpenie pohľadávky bankou, ktoré musia byť všetky kumulatívne splnené. Základnou podmienkou je to, aby postupovaná banková pohľadávka alebo jej časť bola v čase postúpenia splatná. Ďalšou je nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením či i len časti splatného peňažného záväzku voči banke, a to napriek riadnej písomnej výzve banky, aby pohľadávku splnil. Druhá veta § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje situáciu, kedy banka aj napriek splneniu uvedených podmienok postúpiť pohľadávku nebude môcť, a to vtedy, keď klient v čase medzi splnením uvedených podmienok a uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky svoj splatný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní. To však neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke bude trvať kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Tzn. znamená, že právo postúpiť pohľadávku v prípade omeškania presahujúceho jeden rok aj pri splnení omeškaného peňažného záväzku v plnom rozsahu veriteľovi ostáva.

31. Podľa zmluvy o úvere v danej veci uzavretej dňa 20.11.2006 žalovaný mal úver vrátiť a zaplatiť náklady s ním spojené v pravidelných mesačných splátkach tak, že prvá mesačná splátka bola splatná dňa 20.12.2006 a pri počte 50 mesačných splátok posledná dňa 20.01.2011. Zo zmlúv o postúpení pohľadávok predložených žalobkyňou vyplýva, že Poštová banka a.s. pohľadávku voči žalovanému, ktorý je predmetom konania, postúpila na spoločnosť BENCONT INVESTMENTS a.s., Astrová 2/A, Bratislava, IČO: 36 432 105, zmluvou zo dňa 18.05.2009. Zmluvou zo dňa 15.12.2014 následne spoločnosť BENCONT INVESTMENTS a.s., Astrová 2/A, Bratislava, IČO: 36 432 105, pohľadávku postúpila na žalobkyňu. Postúpenie pohľadávky voči žalovanému, ktorá je predmetom konania, bankou na žalobkyňu by tak mohlo byť platné vtedy, ak ku dňu postúpenia, tzn. ku dňu 18.05.2009, pohľadávka bola splatná. To však žalobkyňa v konaní nepreukázala.

32. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

33. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

34. Citované ustanovenie Občianskeho zákonníka na jednej strane sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky. Zároveň však sleduje aj zamedzenie tejto možnosti v prípade, ak nesplnenie povinnosti zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu 3 mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Preto podmienkou účinnosti výzvy veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky (za predpokladu, že takéto právo bolo dohodnuté), tzn. predčasného zosplatenia celej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy je, že dodávateľ v zákonom stanovenej lehote nie kratšej 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Zákon pritom nestanovuje, kedy dodávateľ toto právo musí uplatniť najneskôr. Avšak bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné.

35. V prejednávanej spore žalobkyňa neuviedla tvrdenie a nepreukázala, že by žalovaného ako spotrebiteľa pred uplatnením práva na zaplatenie celej pohľadávky zo zmluvy o úvere podľa § 565 Občianskeho zákonníka vôbec na uplatnenie tohto práva upozornila. V žalobe, bez ďalšieho, iba uviedla, že pôvodný veriteľ- Poštová banka a.s. si právo požadovať predčasné splatenie istiny úveru v súlade s Obchodnými podmienkami uplatnil, a to na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanému, následkom čoho sa stal celý úver predčasne. Spolu so žalobou predložila súdu iba listinu označenú ako „Výzva na splatenie úveru s príslušenstvom“ datovanú dňom 19.06.2008, obsahom ktorej je právny úkon banky spočívajúci už v samotnom uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka a samotné uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka sú dva samostatné jednostranné adresované právne úkony. Bez preukázania existencie právneho úkonu veriteľa spočívajúceho vo včasnom upozornení spotrebiteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, uplatnenie tohto práva nemôže byť právne účinné. Žalobkyňa zanedbala svoju procesnú povinnosť tvrdenia vo vzťahu k tomuto upozorneniu. Svoju procesnú povinnosť tvrdenia si nesplnila ani po oznámení

predbežného právneho posúdenia sporu súdom. To má za následok, že neuniesla dôkazné bremeno vo vzťahu k splatnosti uplatnenej pohľadávky v čase jej postúpenia bankou na iný subjekt. Podmienkou účinného uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 19.06.2008, teda tzv. predčasného zosplatenia celej pohľadávky týmto listom bolo, aby žalovaný bol nie len v tom čase v omeškaní so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace, ale aby súčasne bol v omeškaní napriek riadnej písomnej výzve banky. Navyše, z podania nie je ani zrejmé, pre omeškanie s ktorou splátkou žalobkyňa pristúpila k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Tzn. či bola splnená aj ďalšia podmienka, a to že žalovaný bol v omeškaní so splátkou viac ako tri mesiace.

36. Za danej procesnej situácie súd uplatnenie práva banky podľa § 565 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 19.06.2008 nepovažoval za právne účinné a bankovú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere v danej veci v čase jej postúpenia bankou na iný subjekt za splatnú. Keďže banková pohľadávka v čase uzavretia zmluvy o jej postúpení nebola splatná, nemohlo dôjsť k jej platnému postúpeniu bankou na iný subjekt zmluvou zo dňa 18.05.2009, a následne zmluvou zo dňa 15.12.2014 na žalobkyňu. Súd tak nemohol prijať záver o aktívnej vecnej legitímácii žalobkyne v konaní.

37. Súd zdôrazňuje, že v zmysle zásad platného civilného procesného kódexu je to práve žalobca, ktorý má povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazu (dôkazné bremeno). Je to žalobca, ktorý v žalobe okrem iného je povinný uviesť úplné a pravdivé opísanie skutočností rozhodujúcich pre spor a označiť, prípadne pripojiť k žalobe, dôkazy na ich preukázanie (§ 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Platný procesný poriadok výrazne obmedzuje dôkaznú iniciatívu súdu a dôraz kladie takmer bezvýhradne na strany sporu. Žalobca, ktorý neuviede všetky rozhodujúce tvrdenia a neoznačí na ich preukázanie dôkazy, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného iba na základe ním uvedených tvrdení a predložených dôkazov.

38. V predmetnom spore žalobkyňa neuniesla svoju povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazu, a nepreukázala, že banka pred postúpením pohľadávky na ňu splnila osobitné zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky vyžadované Zákonom o bankách. Banka pred postúpením pohľadávky mala povinnosť správať sa zákonom prikázaným spôsobom. Pokiaľ toto jej správanie nebolo v konaní preukázané, súdu neostávalo nič iné, iba postúpenie považovať za odporujúce zákonu. Bez splnenia zákonných podmienok pre postúpenie bankovej pohľadávky banka nemohla pristúpiť k postúpeniu pohľadávky (je to zákonom zakázané), a takéto postúpenie je pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Na absolútnu neplatnosť postúpenia súd prihliadol aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Takýmto postúpením žalobkyňa nemohla nadobudnúť bankovú pohľadávku, ktorá je predmetom sporu, a bez postúpenia pohľadávky nie je daná ani vecná aktívna legitímácia žalobkyne uplatňovať pohľadávku v predmetnom konaní. Vzhľadom na nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne súd sa v záujme hospodárnosti konania nezoberal ďalšími prostriedkami procesného útoku uvádzanými žalobkyňou.

39. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

42. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku. Žalovaný bol v spore v celom rozsahu úspešný. Preto mu prislúcha voči žalobkyňi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Keďže žalovaný o náhradu trov konania nepožiadaval a zo spisu mu žiadne trov konania nevyplyvajú, súd žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyňi nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. - II. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.